10 problemen met Windows XP oplossen

XP-nachtmerries?

Toegegeven, Windows XP is een flinke verbetering ten opzichte van zijn voorgangers. Maar toch heeft ook dit systeem z'n onhebbelijkheden en loopt het soms wel eens fout. In dit dossier zetten we enkele typische ergernissen op een rijtje. Samen met de remedies, of wat dacht je.

TOON VAN DAELE

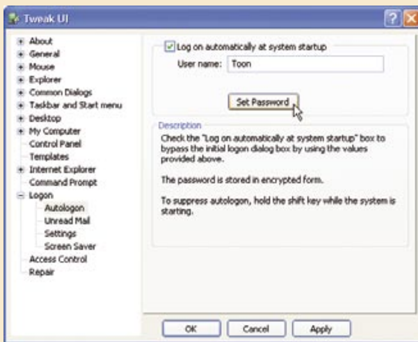
Dat Windows XP voor verbetering vatbaar is, geeft Microsoft zelf graag toe. Ze zijn dan ook koortsachtig aan opvolger Windows Vista aan het werken. Maar goed, we moeten het op z'n minst dus nog een half jaar met XP rooien. Wellicht nog langer zelfs, want niet al onze lezers staan te springen om XP zomaar overboord te gooien en in de buidel te tasten voor alweer een nieuwer besturingssysteem.

Maar je hoeft je geen zorgen te maken, want met dit dossier maken we van de nood een deugd. Uit de massa's lezersbrieven die onze redactie bereiken, hebben we een tiental exemplaren gelicht met een onmiskenbaar XP-wanhoopsgehalte. Soms zijn het kleinigheden, maar dan wel met een grote ergernisfactor. En voor al deze frustraties bieden we hier een uitweg!

1 Overbodige aanmelding

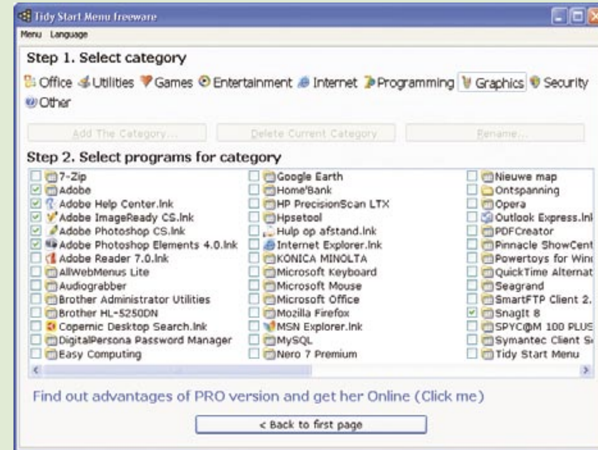
Probleem: Je gebruikt maar één account, en toch dwingt XP je bij elke herstart tot een aanmelding.

Remedie: Start XP op als beheerder. Klik op de START-knop aan, en kies UITVOEREN. Tik hier de opdracht *control userpasswords2* in, en bevestig met **OK**. Het venster GEBRUIKERSACCOUNTS verschijnt. Op het tabblad GEBRUIKERS verwijder je het vinkje naast GEBRUIKERS MOETEN EEN GEBRUIKERSNAAM EN WACHTWOORD OPGEVEN OM DEZE COMPUTER TE KUNNEN GEBRUIKEN. Bevestig met **OK**. Je belandt nu in het venstertje AUTOMATISCH AANMELDEN, waar je tweemaal de GEBRUIKERSNAAM en het WACHTWOORD ingeeft van de account waarmee je XP automatisch wil opstarten. Bevestig ook deze keer met **OK**. Wil je deze automatische aanmelding nadien ongedaan maken, dan moet je het vinkje op het tabblad GEBRUIKERS maar gewoon terugzetten.
Een alternatieve manier is via het gratis tooltje Tweak UI, onderdeel van Microsoft Powertoys for Windows XP www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoys/xppowertoys.mspx. Na de installatie start je dit tooltje op. Klik het plusje aan naast LOGON, en selecteer AUTOLOGON. Plaats een vinkje naast LOG ON AUTOMATICALLY AT SYSTEM STARTUP, vul de gewenste USER NAME in en tik via SET PASSWORD tweemaal het bijhorende wachtwoord in. Bevestig twee keer met **OK**.

Tweak UI is een handig tooltje voor kleine ergernissen.

2 Onoverzichtelijk programmamenu

Tidy Start Menu: opgeruimd staat netjes.

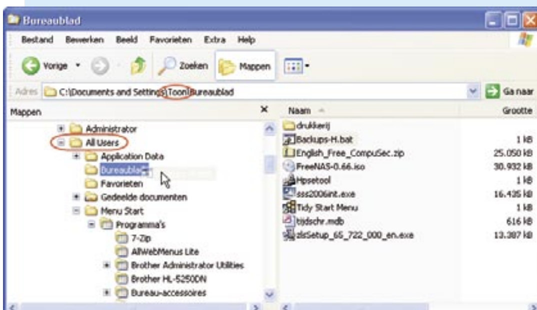
Probleem: Het menu ALLE PROGRAMMA'S is uit z'n voegen gegroeid, en oogt erg onoverzichtelijk.

Remedie: Wie graag met (gratis) tooltjes experimenteert, kent het fenomeen: de lijst van ALLE PROGRAMMA'S overvleugelt al snel je bureaublad. Hoog tijd dus om daar opnieuw wat orde in te brengen. Dat gaat het vlotst door alle items in logische categorieën te stoppen, en die maak je gewoon zelf aan vanuit de Windows Verkenner. Start die op en tik in de adresbalk *%systemdrive%\Documents and Settings\All Users\Menu Start\Programma's*. Klik vervolgens in het rechtervenster een lege plaats aan, en kies NIEUW, MAP. Geef een geschikte (categorie)naam aan deze map, zoals Games, Schijftools of Internet. Het is ook mogelijk om zo'n categoriemap te openen en op dezelfde manier een subcategorie aan te maken. Daarna hoef je de bestaande items maar naar de gewenste categoriemappen te verslepen. Maak exact dezelfde (sub)mappen aan in *%systemdrive%\Documents and Settings\[jouw account]\Menu Start\Programma's*, en versleep ook daar de items naar de gepaste categoriemappen (vervang [JOUW ACCOUNT] door de naam van je eigen profielmap).
Vind je deze procedure iets te bewerkelijk, dan is Tidy Start Menu www.tidystartmenu.com voor jou wellicht een betere oplossing. Je hoeft hier de gewenste categorie maar uit een lijstje te selecteren en alle bijhorende items aan te stippen. Achteraf kan je de categorieën nog hernoemen. Klik ze met de rechtermuisknop aan in de lijst van ALLE PROGRAMMA'S, en kies NAAM WIJZIGEN.

3 Niet(s) op mijn bureaublad

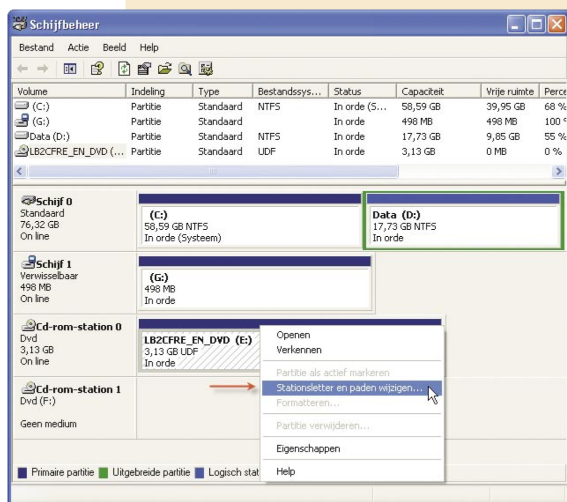
Probleem: Programmamappen en snelkoppelingen verschijnen niet (of juist wel) op het bureaublad van andere gebruikers.

Remedie: Na de installatie van een programma merk je dat de snelkoppeling niet verschijnt op het bureaublad van de andere pc-gebruikers, terwijl dat wel de bedoeling was. Meestal los je dat op door tijdens de installatie een optie als INSTALL FOR EVERYONE aan te vinken, maar zo'n instelling vind je niet altijd. Gelukkig kan je dat snel weer rechtzetten. Ongeveer zoals bij het vorige probleem, start je de Verkenner op en tik je in de adresbalk *%systemdrive%\Documents and Settings\[jouw account]\Bureaublad*. Klik met de rechtermuisknop op de programmamappen of snelkoppelingen die je ook voor de andere gebruikers zichtbaar wil maken, en kies KOPIËREN. Vervang in de adresbalk nu [JOUW ACCOUNT] door *All users*, en bevestig met ENTER. Klik nu met de rechtermuisknop op een lege plaats in het rechtervenster van de Verkenner, en kies PLAKKEN. De verhuis is een feit: voortaan zullen alle gebruikers dit item op hun bureaublad te zien krijgen. Zo'n digitale verhuis kan je net zo goed ook uitvoeren voor \MENU START en \MENU START\PROGRAMMA'S, en dus niet enkel voor \BUREAUBLAD. Je kan het trouwens ook in omgekeerde richting doen: alles wat je van \ALL USERS naar \[JOUW ACCOUNT] verplaatst, zal voortaan alleen nog maar via jouw bureaublad te zien zijn.

Zorg ervoor dat álle gebruikers een bepaalde snelkoppeling te zien krijgen op hun bureaublad.

4 Schijfcarrousel

Niet drummen... Er zijn letters genoeg voor iedereen!

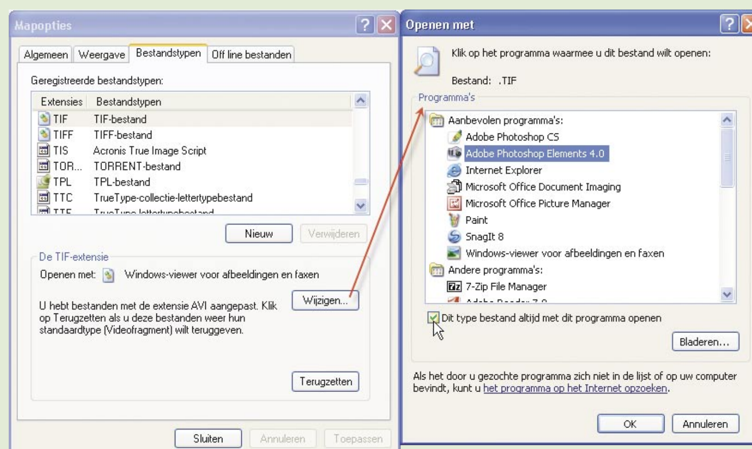
Probleem: XP wijzigt onverwachts (en soms herhaaldelijk) de schijfletter van een station, waardoor bijvoorbeeld een programma of een snelkoppeling niet meer functioneert.

Remedie: Stel, je installeert een programma dat bij het opstarten automatisch gegevens zoekt op een cd-rom. Nadat je echter een verwisselbare schijf hebt geïnstalleerd, heeft XP een andere letter aan die cd-romdrive toegekend, waardoor het programma niet meer draait. Of je hebt de softwaresleutels voor het thuisbankieren op een usb-stick bewaard, en XP heeft die plots een andere letter toegekend. Om dat aan te passen, start je **Uitvoeren** op, en tik je het commando *diskmgmt.msc* in. Bevestig met **OK**, en het venster van het Schijfbeheer opent zich. Rechts onderaan krijg je een overzicht van de verschillende schijfpartities te zien. Klik met de rechtermuisknop op het station waarvan je de schijfletter wil wijzigen, en kies **Stationsletter en paden wijzigen**. Druk vervolgens op de knop **Wijzigen**, en kies een geschikte, vrije letter uit. Om het risico te verkleinen dat XP later weer een andere letter kiest, neem je best een letter iets verderop in het alfabet. Bevestig tweemaal met **OK**. XP is wel zo slim om eenzelfde usb-stick een volgende keer te herkennen, en die opnieuw dezelfde letter toe te kennen die je hier hebt aangeduid.

5 Verkeerde programmakoppeling

Probleem: XP start niet langer de gewenste toepassing op als je op het bijhorende bestand (met de correcte extensie) dubbelklikt.

Remedie: Toegegeven, je moet XP niet meteen met de vinger te wijzen als een andere applicatie zich plots een bepaald bestandstype heeft toegeëigend. Gewoonlijk is die nieuwe toepassing daar zelf schuldig aan. Maar het probleem komt zo vaak voor dat het hier zeker een plaatsje verdient. De oplossing is gelukkig niet zo lastig. Klik in de Verkenner met de rechtermuisknop op zo'n bestandstype, kies **Openen met**, en selecteer vervolgens **Programma kiezen**. Spoor de gewenste applicatie desnoods op via de knop **Bladeren**, én zet meteen een vinkje bij **Dit type bestand altijd met dit programma openen**. Bevestig met **OK**. Blijft het probleem je achtervolgen, start de Verkenner dan opnieuw op. Ga naar het menu **Extra**, en kies **Mapopties**. Op het tabblad **Bestandstypen** ga je op zoek naar de probleemextensie(s). Selecteer die, en druk op de knop **Wijzigen**. Een gelijkaardig venster als daarnet duikt op, waar je de juiste toepassing selecteert. Bevestig ook hier met **OK**.

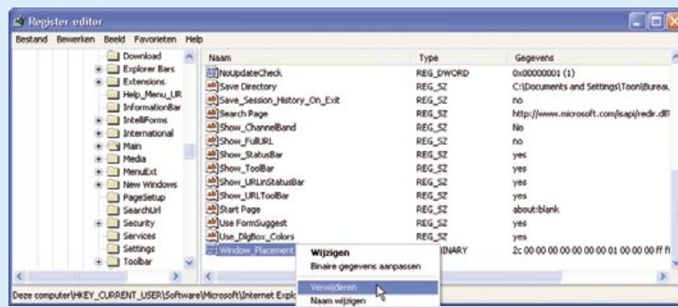

Voortaan de juiste applicatie!

6 Browservenster ondermaats

Probleem: Bij elke opstart, of bij het aanklikken van een link, verschijnt het browservenster van Internet Explorer in een vervelend (want veel te klein) formaat.

Remedie: Het gebeurt wel vaker dat Internet Explorer het 'verkeerde' formaat of positie vastlegt voor het standaard browservenster. Dat verhelp je als volgt. Open je browser, klik met je rechtermuisknop een link aan en kies **Openen in nieuw venster**. Sluit daarna het oorspronkelijke browservenster. Versleep het nieuwe venster naar de gewenste locatie (bijvoorbeeld in de linkerbovenhoek van je scherm), én geef het venster via een sleepbeweging met de muis de gewenste grootte – maak hiervoor géén gebruik van het maximaliseerknopje. Sluit de browser vervolgens af. Luk het hier niet mee, probeer het dan eventueel als volgt. Klik op de **Start**-knop en tik bij **Uitvoeren** de opdracht *regedit* om de registereditor te openen. Blader naar de sleutel **HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\Main**. In het rechtervenster verschijnen nu een aantal waarden, waaronder **Windows_Placement**. Klik deze waarde met de rechtermuisknop aan en kies **Verwijderen**. Bevestig met **Ja**, en sluit Regedit af.

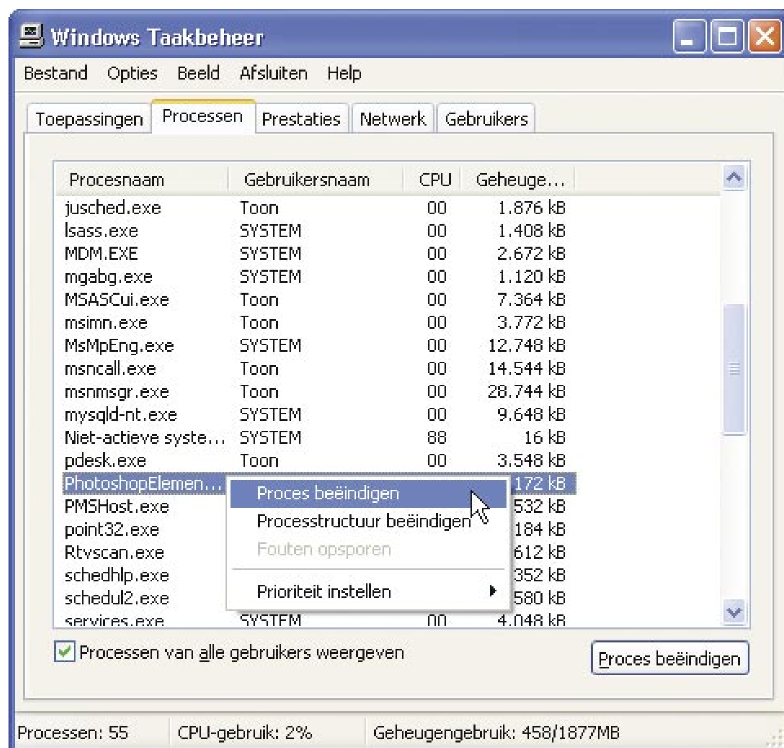

Roep Internet Explorer tot de orde

Vastgelopen programma

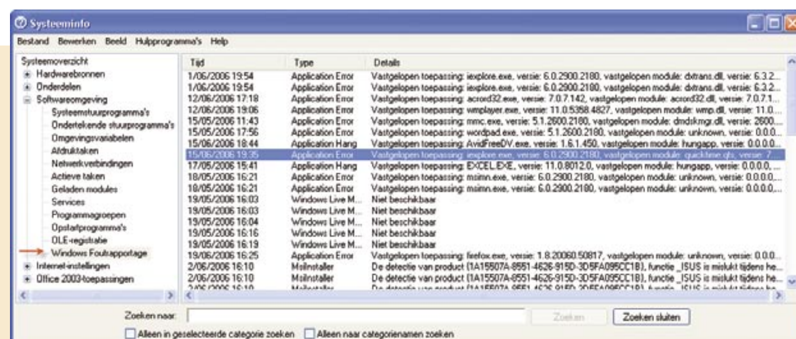
Probleem: Een toepassing geeft er plots de brui aan, en blokkeert.

Remedie: Het gebeurt al wel eens dat een applicatie onverwachts niet meer reageert. In eerste instantie is het dan een kwestie van wat geduld uit te oefenen. Het kan bijvoorbeeld best zijn dat die toepassing op een reactie wacht van een of ander apparaat (zoals je cd-romspeler), en dat kan wel even duren. Krijg je maar geen leven in de brouwerij, dan sluit je die applicatie best zelf af. Dat kan op verschillende manieren. Lukt het niet met de standaardmethode (klik met de rechtermuisknop op de bijhorende knop op de taakbalk en kies **Sluiten**), druk dan op **Ctrl+Alt+Delete** om het **Windows taakbeheer** op te roepen. Probeer het eerst op het tabblad **Toepassingen**. Selecteer het bewuste programma en druk op de knop **Taak beëindigen**. Lukt het niet, open dan het tabblad **Processen**. Spoor het bijhorende proces op – druk op de kolomkop **Procesnaam** om de items alfabetisch te ordenen – en druk op **Proces beëindigen**. Let wel, eventuele documenten die de toepassing geopend houdt, kan je via deze methode niet meer eerst veilig bewaren! Sluit ook niet zomaar (voor jou onbekende) processen af: in het slechtste geval verlies je daardoor gegevens.
Voor gevorderde gebruikers met weinig geduld is er nog een andere oplossing: je kan via een registeringreep zelf bepalen hoe lang XP wacht vooraleer die oordeelt dat een toepassing “niet meer reageert”. Start Regedit en blader naar **HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop**. Dubbelklik in het rechtervenster op **HungAppTimeout**. Standaard staat deze waarde op **5000** (milliseconden), maar dat kan je aanpassen. Op een vergelijkbare manier wijzig je ook de manier waarop XP reageert op een vastgelopen toepassing. Wil je dat XP die automatisch afsluit, dubbelklik dan bij dezelfde subsleutel op de waarde **AutoEndTasks** en verander hier de **0** in **1**. Door het aantal milliseconden te wijzigen bij **WaitToKillAppTimeout** pas je de wachttijd aan waarna XP beslist zo’n vastloper zelf te sluiten.

Geduld op? Proces stop!

Slecht rapport gekregen?

8 Regelmatige vastlopers

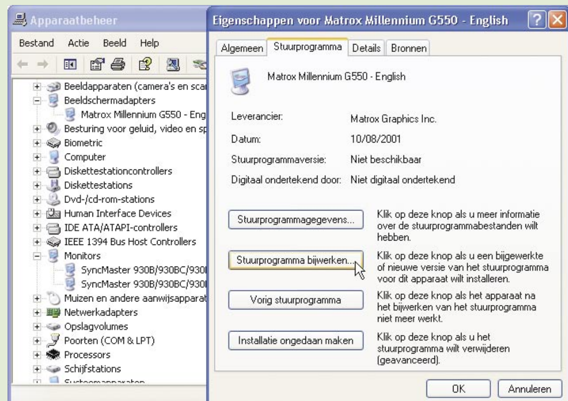
Probleem: Je hebt geregeld last van vastlopers, en vaak gaat het over dezelfde programma's.

Remedie: Als Windows XP je vaak op een vastgelopen toepassing trakteert, is er gewoonlijk meer aan de hand. Het komt er dan op aan de precieze oorzaak uit te vissen. Als het willekeurige programma's betreft, kan het bijvoorbeeld net zo goed om een hardwareprobleem gaan. Typische spelbrekers zijn dan oververhitting – ga na of de ventilatoren nog goed functioneren – of onbetrouwbaar geheugen. Dat kan je onder meer met de gratis tool Memtest www.memtest86.com of Windows Memory Diagnostic http://oca.microsoft.com/en/windiag.asp checken. Zijn het vaak dezelfde programma's die crashen, dan is mogelijk een bepaald onderdeel van dat programma (zoals een bestand of een stuurprogramma) corrupt, of is er een conflict met andere software. We raden je hoe dan ook aan die applicatie(s) een tijdlang te draaien, terwijl zo weinig mogelijk andere software actief is. De veilige modus is daarvoor een prima testbed: hou de **F8**-toets even ingedrukt tijdens het opstarten, en kies **Veilige modus** uit het opstartmenu. Ga ook na welke mee-eters (ongemerkt) samen met XP opstarten. Dat doe je door de opdracht *msconfig* in te tikken bij **Uitvoeren**, waarna je het tabblad **Opstarten** opent. Ongewenste of verdachte items schakel je (tijdelijk) uit door het bijhorende vinkje te verwijderen.
Mogelijk levert de ingebouwde foutrapportage van XP nuttige informatie op over de oorzaak van het probleem. Open achtereenvolgens **Alle programma's**, **Bureau-accessoires**, **Systeemwerkset**, **Systeeminfo**. Klik op het plusje naast **Softwareomgeving**, en selecteer **Windows Foutrapportage**. Best mogelijk dat de kolom **Details** je op het goede spoor zet.

9 Software functioneert niet (goed)

Probleem: Een bepaalde toepassing weigert goed te functioneren.

Remedie: Best vervelend als een applicatie helemaal niet wil werken, of althans niet zoals het hoort. Gaat het om een oudere toepassing, dan zou het wel eens een compatibiliteitsprobleem met XP kunnen zijn. In dat geval kan je het alsnog proberen door dat programma in de compatibiliteitsmodus te draaien. Klik met de rechtermuisknop op de snelkoppeling van het programma, en kies **Eigenschappen**. Open het tabblad **Compatibiliteit**. Zet een vinkje bij **Dit programma in deze compatibiliteitsmodus draaien**, en kies het gewenste besturingssysteem (zoals Windows 98/ME – 2000). Eventueel pas je in dit venster ook de beeldscherminstellingen aan (zoals een lagere resolutie).
Het is ook mogelijk dat sommige software niet goed aan de praat te krijgen is omdat je voor bepaalde (hardware)onderdelen niet over optimale stuurprogramma's beschikt (zoals die voor audio- en video-uitvoer). Controleer in dit geval op de webstek van de producent of je geen recentere drivers kan downloaden. Installeren doe je bijvoorbeeld via het **Apparaatbeheer**. Klik hiervoor met de rechtermuisknop op **Deze computer** en kies **Eigenschappen**. Op het tabblad **Hardware** klik je **Apparaatbeheer** aan. Dubbelklik op het bewuste item, en open het tabblad **Stuurprogramma**. Druk hier op de knop **Stuurprogramma bijwerken**, en volg de instructies van de wizard.

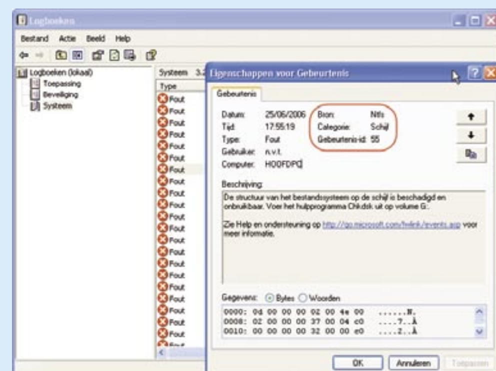

Nukkige drivers zorgen voor een wankel systeem.

10 Vastgelopen Windows

Probleem: Windows zelf gooit af en toe de kap over de haag, en trakteert je mogelijk op een *blue screen*.

Remedie: Microsoft gaat dan wel prat op de stabiliteit van XP, het kan nog wel eens voorvallen dat het systeem er bruusk mee ophoudt. In een laatste stuiptrekking krijg je misschien nog een blauw scherm met een cryptische foutmelding te zien. In dat geval noteer je alvast de foutnaam die verschijnt (zoals 'driver_power_state_failure') en ook het fouttype (de hexadecimale cijfercode op het scherm, zoals '0x0000009F'). Zadel een zoekrobot zoals Google op met deze informatie – vergeet de discussiegroepen niet! De kans is groot dat die met bruikbare informatie komt aandraven.
Je doet er ook goed aan de XP-logboeken te raadplegen. Daarvoor tik je bij **Uitvoeren** de opdracht *eventvwr.msc* in. Krijg je XP na zo'n vastloper niet meer normaal opgestart, probeer het dan vanuit **Veilige modus** (zie remedie 8). Klik nu achtereenvolgens de drie logboeken open in het linkervenster. Concentreer je in het rechtervenster op de items van het type **Fout**, en dan vooral op de exemplaren die optraden rond het probleemtijdstip. Dubbelklik op zo'n item. Noteer de bron en de gebeurtenis-id. Gewapend met deze informatie kan je dan terecht bij www.microsoft.com/technet/support/ee/ee_advanced.aspx en bij www.eventid.net. Met wat geluk kom je hier te weten wat er precies misloopt. ♦

De info uit de logboeken kan je helpen om een oplossing te vinden.